

SZÉL FÚJ SZÍVEMBEN

Válogatás a Dunakeszi Városi Könyvtár

1997. évi irodalmi pályázatából

Dunakeszi Városi Könyvtár, 1998

A PÁLYAMUNKÁKAT ELBÍRÁLTA

Horgas Bála
Levendel Júlia
Szentkirályi Fittler József

VÁLOGATTA ÉS SZERKESZTETTE

Szentkirályi Fittler József

AZ OLASZ NYELVŰ VERSEKET FORDÍTOTTA

Parcz Ferenc

ILLUSZTRÁCIÓ

Farkas Éva
Kállai Nagy Krisztina
Lengyel Zsüliett

CÍMLAPTERV

Kállai Nagy Krisztina

(Az elektronikus változat az illusztrációkat nem tartalmazza)

ISBN 963 034 922 1

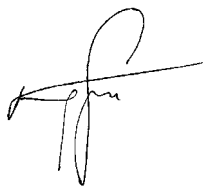
Köszöntő

Büszkeséggel tölt el, hogy a Dunakeszi Városi Könyvtár 1997 tavaszán meghirdetett vers és novellaíró pályázatával Dunakeszi és testvérvárosai — Székelykeresztúr és Casalgrande — lakóit közös alkotó tevékenységre inspirálta. Az írás művészetét művelő és kedvelő alkotók nagyszerű lehetőséget kaptak ezzel szellemi életünk gazdagítására.

Az írás művészetét különböző fokon művelők, a műhelytitkokat megismerni, megtanulni, majd kipróbálni vágyó pályázók jól sáfarkodtak tehetségükkel. Műveikkel irodalmi értéket teremtettek.

Szívből köszöntöm a megjelenő helyi antológiát, mely azokat az emberi kapcsolatokat erősíti, amiknek ma leginkább szűkében vagyunk.

Dunakeszi, 1998. május

Kecskeméthy Géza
polgármester

Bevezető

Tisztelt Olvasó!

Köszöntöm Önt az antológia szerzői nevében is. Nagy öröm számunkra, hogy kötetünk a könyvespolcára kerül, talán éppen a kedvenc könyvei közé. Amikor lapozgatja - olvasgatja a verseket, novellákat, ne feledje, hogy a bennük közölt gondolatok városunk és testvérvárosaink polgárainak érzésvilágát tükrözik. Köszönjük a szerzőknek, hogy az eddig többnyire saját kedvtelésükre írt, vagy csak szűk körben ismert írásait közkinccsé tették.

A Dunakeszi Városi Könyvtár első ízben 1997 tavaszán, a Költészet Napján hirdette meg a vers és novellaíró pályázatot. Korábban már közreműködtünk két helybeli költő verseskötetének kiadásában, és azt tapasztaltuk, hogy a könyvtár látogatói, a város polgárai szeretettel üdvözölték a helyi irodalmi és művészeti kezdeményezéseket. Úgy gondoltuk, ha egy pályázat keretében megismerjük, „felfedezzük” a köztünk élő tehetséges tollforgatókat és bemutatkozási lehetőséget biztosítunk számukra, örömet szerzünk mindenkinek, akinek szívügye a vers szeretete, az írás művészete.

Levendel Júlia és Horgas Béla költők véleménye szerint: „Az írások hangvétele, a bennük megmutatkozó sokféle életvi-

lág, érzések és gondolatok tarkasága vitathatatlan érték, amely jó alkalmat adhat emberi kapcsolatok teremtésére, mások életének megismerésére.”

Valóban így van. Nem biztos, hogy e kötet szerzői életének sorsformálói az itt közölt írások. De jelentőségük igen nagy: az írás, a fogalmazás, a gondolatok közlése önmagában is figyelemre méltó kulturális tett.

A múlt év őszén a Dunakeszi Művészeti Napok keretében kiváló előadóművészek tolmácsolták a díjazott műveket. Megható élmény, óriási siker volt.

Tisztelt Olvasó!

Kérjük, s egyben reméljük: e kötetet úgy helyezi el a könyvespolcán, hogy gyerekei, barátai, ismerősei észreveszik, belelapoznak, beszélni fognak róla — ezt mi írtuk, dunakesziek.

Dunakeszi, 1998. május

Csonka Mária
könyvtárigazgató

DÍJAZOTT VERSEK

Pikli Natália

Blues, hétköznapokra

és nem együtt dolgozunk
csak este érünk össze
elrabolják napjaink
nem mondják meg, jössz-e

és fáradt nap vizes havon
a buszablakból messze
„Csak közelre láss!” nem tudom,
szemüveged lesz-e

és néha perceket lopunk
álmos még a reggel
és nem bánod, hogy elkésel
mész a testmeleggel

aztán én is indulok
utunk nem tart össze
és elrabolják napjaink
és újra várom, jössz-e

Pikli Natália

Nem segíthetek

Lobog a láng.
Szél fúj szívemben.

Halvány
áldozati viasz
pereg.

Utolsót
lobban kormozva,
meghal.

Mi még?
Sötét. Füst. A szégyen:
rajtad
nem segíthetek.

Pikli Natália

Télvégi utazás

Szétszórt a fénykör.
Köveken víz csillog. Tél.
Nyirkos félelem.

Árnyékágaikkal intenek a fák.
A sárga fény kinn, a sötétben remeg
Belül a kép. Kifelé nézve
az üvege testén megőrzött szemek.

Pereg az eső.
A gitárról legördül
a hang, sima fény.

Így kéne élni.
Magába hajolva vár,
vágytalan, a csepp.

Csiky Andrea

Enyém — tiém

Felszaladok a szemöldököddel
vagy legörbülök a száddal
megbotlottam már a nyelveden
és megvontam egyszer a vállad.

Derekamon szétágazódnak tenyered vonalai
testemben meleged hűlt helyét vigyázom
fázlak, vagy megfájdulok fejedben,
és tulajdonod lehet minden hiányom.

Csiky Andrea

Verstervrajz otthonhoz

Ma éjjel lámpád fényköre a tisztás
a tervezőasztalod napórizte táj
a rajtábla fölött görnyedt görbéket húzol
egy-egy földhányáson megugrik a ceruzád.
Ma éjjel a pauszpapír képernyő
és esteledő szemünk álmos nagyítás
vonalaid nyomán hűvös mérszag terjeng
a világ és köztünk tuscsík a határ.
Térdig érnek az egyenesek — nyújtózom.
A megereszkedett ereszték felegyenesedik.
Házfalra vetülő hajlékony kontúrom
feloldja kérelhetetlen függőlegeseidet.
Ma éjjel megérintheted a felépületlen falakat
ismerőssel ismerkedve, sötétben érintve arcomat
Látom, a vakolat mint hajlik végighúzódo tenyeredbe,
ahogy hajlik ma éjjel kezedbe derekam.
A tisztás kialszik. Sötétebb kör csupán asztalodon
Ujjaimmal sötét karikádba álmos álmodot varázsolok.

Szemöldökfánk csodálkozva a magasba csúszik
Ma éjjel — otthon(t) álmodunk

Petőné Hermann Noémi

A ceruza

Cerka, cerka, ceruza,
fehér papírt befogja
pirosra, sárgára,
kékre, zöldre, lilára.

Minden szín egy szép virág,
rózsa, szegfű, tulipán.
Szára, szirma, levele,
és hagymája, gyökere?
Föld rejti el, fekete.

Ha fordítva lehetne!
Szirma, szára levele,
földbe lenne temetve.
Nem lenne a sok virág,
szürke volna a világ.

Petőné Hermann Noémi

A seprű és a lapát

Ablakon süt be a nap,
asztalon sok jó falat.
Zsömle, kifli és a vaj,
nem is sejtik mi a baj.

Apró morzsák hullanak,
hogy, asztal alá bújjanak.
Szól a seprű „Hé lapát,
kezdhetjük is a munkát!”

Szék lábánál seprű táncol,
lapát hasán morzsa táncol.
Minden lábat körüljártak,
hálát persze ők nem várnak.

A cipőről sár pereg le,
csupa kosz a konyha köve.
Táncuk ismét, mily szapora,
zene nélkül gyorsan ropva.

Egész nap ők így lépkednek,
a lakásban eltévednek.
Kecses seprű, lomha lapát,
ketten együtt jó cimborák.

Petőné Hermann Noémi

Szappanbuborék

Buborék, buborék,
szappanbuborék.
Szalmaszálból messze száll,
előtte a nagy határ.

Körülnéz a világba,
szivárványos kabátba.
Erdők felett átlebeg,
felhők között tekereg.

Buborék, buborék,
szappanbuborék.
Levegővel van tele,
attól dagad a begye.

Olyan nagyon védtelen,
pukk, elpattan hirtelen.
Ennyi volt az élete,
újat fújni kellene.

Petőné Hermann Noémi

Tanulj meg szeretni

Miért van az, hogy szeretni,
oly nehéz e földön.
S miért van az, hogy gyűlölni,
könnyek között börtön.

Az kap csak sok szeretetet,
ki azt nem érdemli.
S fukarul adunk annak,
ki szívét elénk teszi.

Vedd észre hogy a kulcsin,
csak ámító varázslat.
Igazából az értékes,
mi bensőnkből árad.

Láss az álarc mögé,
és vedd észre a szépet.
Így tanuld meg szeretni azt,
ki csak érted élhet.

Petőné Hermann Noémi

Virágsors

Azt álmodom, virág vagyok,
langyos szélben hajladozom,
édeskésen illatozom,
napsütésben nyiladozom.

Vigyázz rám!

Azt álmodom, virág vagyok,
esőcseppért úgy szomjúzom,
ne szakíts le, hagy virulok.

Vigyázz rám!

Az álmodom, virág vagyok,
egyszer úgyis elhervadok.

Gondolj rám!

Petőné Hermann Noémi

A vonat

Nyáridőben, zöldhegyeken,
vonat robog széleseben.
Hullámzó domb, mint a habok,
egyedül én sosem vagyok.

Barátom a sok fa, virág,
testvérem az egész világ.
Jó anyám a felkelő nap,
napról napra szebbre virrad.

Nem is sötét az éjszaka,
ha jóapám világítja.
A szél muzsika fülemnek,
ha esővel ölelkeznek.

Kanyargós út, melyen járok,
soha senkire sem várok.
Mindig velem van az erdő,
hátán vihet a nagy felhő.

KÜLÖNDÍJAS VERSEK

Carmen Togni Daviddi

„Il postino”
di Massimo Troisi

Quel volto struggente
nel sorriso fiori e nello sguardo
quasi fosse un giardino
un messaggio ultimo d'amore
alle nubi passeggiere ed alla vita
prima del viaggio senza fine
col fagotto ed il bastone sulle spalle
da piccolo Charlot che se ne va.

Carmen Togni Daviddi

„A postás”
Massimo Troisi

Az a megolvasztó tekintet
a mosolyban virágok és az arcban
mintha egy kert lenne
a szeretet utolsó üzenete
a vonuló felhőknek és az életnek
battyuval és bottal a vállán
mint kis Chaplin aki messzire megy

Fordította: Parcz Ferenc

Carmen Togni Daviddi

Messagi

*(da Trent'anni di pittura di Enrico Ganass
Scandiano, febbraio 1996)*

Silenziosa la neve batte sulle vecchie pietre
goccia a goccia purificando
il vuoto che arpeggia canzoni di morte
per te che arroccato stai sull'ab sso
regale aquila straziata e ormai spenta.

Le maschere stese sui visi
hanno i vitrei occhi di chi non sa
manichini qua e là a contende si
le ultime ferraglie della terra.

Ar dono gli avvoltoi di pietri
alla febbre dell'ingordigia:
dove vai uomo lento
il gravoso fardello spingendo
degli ultimi squarci di cielo
d'un azzurro ormai sfatto?

Carmen Togni Daviddi

Üzenetek

*(Enrico Ganass festészetének harminc évéből
Scandiano, 1996. február)*

A hó halkán hull az öreg kövekre
tisztítva egyre csak
az űrt, melyből sirató száll
feléd, aki állsz a szakadék fölött
széttépett és már kimúlt királyi sas

Az arcokat elfedő maszkoknak
üvegszemük van, tudattalan
versengő próbabábuk
a föld utolsó ócskavasai

Mohó lázban égnek
a kőkeselyűk:
hová mész lassan ember
nehéz terhettel egy már
nem létező kék ég
mély sebeinek terhét viselve?

Ancor qui la neve picchiatt
su sassi ed anfratti, è Iddio
implora il risveglio d'un piccolo seme
il fruscìo d'una spiga di sole
il profumo d'una rosa d'amore.

A hó itt még hulldogál
a kövekre és a szurdokokra, Isten
egy kis mag ébredését kéri
a nap kalászának suhogását
szerelem rózsájának illatát

Fordította: Parcz Ferenc

Kincsesné Bokor Anna

Csalódás

Hittem a napban
szikrázó fényben
aranyötvözet
ragyogás és meleg,
végtelen energiatenger
vad tombolása,
jöveteled várva
kezeim kinyújtva
lelkem kítárva.
Annyira vártam,
benned az idő végtelensége
relatív léte,
csak egy órát belőle
magamnak kértem,
egy röpké órát
magamnak s a vágynak,
a kúszó liánoknak,
hogy e fénytől
beragyogott órában
a kúszó indák
kapaszkodó karjai közt
felröppen a paradicsommadár.
Badarság!

Egy emléket keresek.
A múltó idő súlyától
összerogyant száraz
korhadt avar alatt,
a kérlelhetetlen sors
hosszú évei,
sok szomorú ősz
száraz levelei
s megfáradt pora
nyugszik rajta.

Kincsesné Bokor Anna

A harmat

Harmatként születél a csendben,
a hajnal első sugaraként
a halovány derengésben
szinte észrevétlen.

Korán kakas szóval ébredtem,
remegő harmatcsepp
egy zöld falevélen,
kinyújtott kézzel érintlek.
Érintlek?
Érintenélek!

Mire kezem elérne
eloroz forró napsugár,
fellop az égre,
az egyre sűrűsödő,
piszkos szürkébe csúszó
rohanó felhőkbe.

S én alant maradtam
a fekete földhöz láncolva,
s ha szám szólni kíván
szóm közönséges, pogány.

Csak tekintetem emelem
néha a sötét felhők felé,
kérve tőlük egyetlen
zsenge harmatcseppet,
hogy újjá szülessen egy élet.

DÍJAZOTT NOVELLÁK

Petőné Hermann Noémi

Egy buta vállfa

A nagy diófa szekrényben nagyon sok vállfa sorakozott, egyik könnyebb, másik nehezebb teherrel. Mert ugye egy blúzocska vagy egy ingecske még nem is olyan súly, na de egy télikabát már igen. Bizony, egy-egy vállfának már nagyon fájtak a vállai, kész megkönnyebbülés volt számukra a tél. Az volt nekik a nagy boldogság, mikor a gazda és családja magukra vették a legmelegebb, és persze legnehezebb ruhájukat. A nagy diófa szekrénynek azonban volt egy ifjú lakója is, aki a többiekkel ellentétben nehezen bírta a munkát. Nem azért mert gyengécske volt, inkább mert nem akart úgy belenyugodni sorsába, mint társai. Mondta is nekik, hogy tartsanak vele, mert ő bizony elszökik innen. De a többiek csak a fejüket ingatták.

— Buta vagy te! — mondta egy öreg vállfa.

— Nézd — folytatta — én már öreg és repedt vagyok, de hűségem miatt, mert hogy már több éve tartom ezt a bundát, nem dobtak még oda tűzifának.

De a fiatal nem törődött az öregebb bölcsességével, csak nevetett.

— Azt sem tudod, hogy mi van a szekrényajtón túl! — mondta csúfolódva.

Egy másik vállfa is próbálta jobb belátásra bírni, s így szólt hozzá:

— Ide figyelj, nekünk ez a sorsunk, azért csinált bennünket a

gazda, hogy tartsuk a ruháikat. Gondold el! — folytatta —. Ennek a szekrénynek milyen nagy súlyt kell tartania, többek között minket is. No mit szólnál, ha ez a szekrény, hirtelen gondolna egyet és elindulna szerencsét próbálni. Akkor aztán mi is csak a földön hevernénk, s nem szolgálna bennünket azzal, hogy rajta csünghessünk. Ha pedig nem volna szekrény, ránk sem volna szükség, és ezek a ruhák mind egy polcon lennének összegyűrve.

— Látod ez az, ami engem nem érdekel! — vágott a szavába. Azzal lerázta magáról a könnyű blúzocskát és kiugrott a szekrényből.

— Inkább örülnél, hogy szükség van rád! — kiáltották utána. De ezt már nem hallotta a hősködő másik. Pillanatok alatt kint volt a szobából. Ténfergett össze-vissza, bejárta az egész házát. Ahogy jött-ment egyszer csak a padláson találta magát. Igen eltátotta a száját a sok lim-lom láttán. Volt ott minden. Egy törött lábú székhez lépett oda elsőnek.

— Miért nem dobtak oda tűzifának téged, hiszen úgyse veszik már hasznodat? — kérdezte.

A székek nagyon rosszul esett a kérdés, de kivágta magát.

— Tudod, azt mondta a gazda, hogy semmi bajom, csak az egyik lábamat kell kicserélni, s akkor olyan leszek, mint újkoromban — felelte.

A vállfa úgy gondolta ez is csak egy tökfilkó, azzal faképnél hagyta. Nézelődött a padláson körbe-körbe, mikor valaki megszólította.

— Mit csinálsz te itt? — kérdezte egy sámli.

Közelebb lépett hozzá, s látja ám, hogy szegényről csak úgy perereg le a festék. Ettől is megkérdezte, hogy miért nem lett már belőle rég tűzifa. De a sámli is csak úgy felelt, mint a szék.

— Majd újra festenek, s jobb leszek, mint újkoromban — mondta.

A vállfa csak nevetett, és tovább állt. Kereste a kijáratot a házból, de véletlenül a konyhában találta magát. Egy darabig csak nézte, ahogy a fahasábok fekszenek a kályha mellett, majd oda-lépett hozzájuk. Faggatni kezdte őket erről, meg arról, de azok egy szót sem szóltak. Ahogy ott ugrándozott közöttük hirtelen fejbe vágta valami. Mikor újra kinyitotta a szemét, azon vette észre magát, hogy egy vállfa hever a tűzifák között, de nem sokat törődött vele. A gazda a faluban a vállfakészítő-mester, úgy, hogy annyi vállfájuk van, hogy még sok is. A vállfa tehetetlenül hevert a súly alatt, s minden egyes alkalommal, mikor a tűzre raktak, úgy vert a szíve, hogy majd kiugrott a helyéről. Délután látja, hogy a gazda két ismerőst hoz be a konyhába. A széknek kicserélték a lábát, még nem is billegett, a sámli pedig szép zöldre volt festve. A gazda kényelmesen ült le a székre, lábait a sámliin pihentette. Azok ketten pedig elégedetten mosolyogtak a súly alatt. Bánta már a vállfa, hogy olyan gögös volt.

Másnap a család elment a vásárba, s csak estére tértek vissza. Míg távol voltak nagyon kihűlt a ház. Mindjárt rakott is a tűzre a gazda, csak úgy dobálta a hasábokat a kályhába. Pátto-gott a tűz, a lángnyelvek ki-kicsaptak a kályhaajtón. A vállfa úgy remegett, mint a nyárfalevél szánta-bánta, már amit tett, de hiába. Hirtelen nem nyomta már a súly és egy erős kéz ragadta meg, félig már a kályhában volt.

— Apa azt ne! — kiáltott egy hang.

A gazda legkisebb lánya ragadta magához a vállfát.

— Ez pont jó lesz az új kabátomnak — mondta a kislány, és már akasztotta is rá a vásári portékát.

Így került a vállfa vissza a szobába, be a szekrénybe, és tartja azóta is büszkén a nehéz kabátot.

Joó-Faluvégi Anna

Csend

Álmos-fáradtan gubbasztok a reggelt várva. Kínos némaság vesz körül, de a gyász-színű éj makacsan állja a sarat. Rám hullott minden, ami a szobában hullható volt: levegő, sötét, csend. Nyomasztva tapossák minden porcikám. Még lélegezni is félek, nehogy leheletem megütközzön egy atomocskába, vagy részecskéjébe, amivel valami zajt kelthetnék. Félek a szemem nyitva tartani, nehogy fotonba ütközzön tekintetem. Félt minden idegszálam, minden gliasejtem. Teljes énemmé félek.

Az óralap villogó piros számai katonásan mozdulnak, de minden másodperc-töredék egy örökkévalóságnak tűnik. Egyszeriben ellenséggé vált.

Agyam zárt konzervdobozain sorra megpattan a bádogfedél. Csörömpölve zúdul ki tartalmuk rózsaszínen, feketén esnek le tudatom szintjére.

Valami sós nedv kerül ajkaimra, számba. Nyelvem receptorai felfogják az impulzust, továbbították örökműködő agyamhoz, s mint számítógépbe beprogramált adatok jelennek meg a monitoron, úgy tudatosult bennem, hogy sós. Sós nedv — ez csakis könny lehet... Sírok... Pedig nem ismerem sírósnak magam... Pedig lélegezni, látni, mozdulni sem merek... hisz félek... Most pedig érzem, amint lassan gördülnek a cseppek szemeim sarkából, lefolynak arcomon, a fülemig jutnak, s csik-

landozva futnak fülkagylóm domború részein... aztán leesnek a párnámra, az pedig kíméletlen gyorsasággal magába issza... Lassan elfáradnak szemhéjaim, magasfeszültségű transzformátornak érzem fejem. Most mernék, de már megmozdulni is képtelen vagyok... Félig-meddig még látom a dacosan makrancos számokat az órán... végül hatalmába kerít a tudatom fantáziájával ellátott álom...

Bágyadtan ébredek az óra fekete hangjára. Körülnézek. Fejem szédül, hányingerem van az álmatlanságtól. Kikászálódok az ágyamból, kiszédelgek a fürdőbe, összeszedem magam. A megszokott tizenhat lépcsőn megyek lefelé, s friss levegő hideg zuhanyként csap az arcomba. Összehúzódok, gallérjaim mögé menekítem fejem. Még sötét van az utcán, korán megyek munkába, mint bármely más ember.

Megérkezem munkahelyemre. Kapusként dolgozom a kollektívben. Benyitok az ajtón. Hideg van és bűdösség. Néhány fázó cigány zsebre dugott kézzel, összekucorodva, vigyorogva köszön jó reggelt.

Mosolyra húzódik a szám. Viszonzom a köszönést.

— No, hogy aludt a kisasszony? ... Hej, ilyen fiatalon...

Otthagynom őket, kimegyek forgácsot, fát keresni. Álmosan, fáradtan, kiszolgáltatva keresem magamnak megmelegedésem forrását. Találok is itt-ott magamnak egy-egy nedves forgácsot, sáros fát. Visszamegyek. Az ajtó ki-be csapódik. Jönnek aláírni jelenlétüket a munkások, könyvelők. Álnok vigyorral köszönök. Jó kedvet mutatok, s közben haragszom önmagamra... Miért kell képmutatónak lennem? ...

A tűz meggyúl negyedszeri próbálkozásomra. Leülök a csempe mellé. Jön a pénztáros, megy is... a cigánysereg utána vonul. Lassan meleg hatja át testemet, elfeledek mindent egy pillanatra... Egy füzetből lapot szedek elő, s írni kezdek. Hirtelen felocsúdok, mert hatalmas termetével főnököm nyit rám. Zavartan nézek fel.

— Mi van, álmodozol?!

Válaszként kissé lehajtva fejem, a sarokba bámulok.

— Láttad bejönni Kókát szekérral?

Habozva mondom valamit, de ő hangos-keményen rám szól:

— Mit gondolsz, azért fizetünk, hogy itt üldögélj? Manapság meg kell dolgozni a pénzért! Ha még egyszer előfordul ilyesmi, csomagolhatsz, ki a kapun!

Egy hangos csattanással távozik.

Kicsinek érzem magam. Halvány-fehérnek. Rossznak. Utálatosnak. Remegő kézzel nyúlok cigaretta után. Számolom a másodperceket magamban. Várom a váltást. Írni nem akarok. Olvasni sem. Félek. A főnökömtől.

Miután megjön váltótársam, pakolok, megyek. Sietek a kaupig, aztán ahogy kiérek, nagyot sóhajtok. Végre szabad vagyok egy délután... Megyek. Még nincs hó, de rossz már az idő. Erre-arra kerülgetem a kövér pocsolyákat. Ködszerűen szemerkél az eső. Belépek a cukiba. Húsítót veszek. Nem tudom miért. Csillog a pohár, sárga benne a lötyty. Egy hajtással kiiszom tartalmát. Aztán megyek.

Szobámban valami gyanúsat keresek. Nem tudom miért. És nem tudom mit. Az olajsárga fal magába itta lényemet. Most már összeszedem magam, s búcsúzom otthonomtól. Ki tudja

mennyi időre... Csomagolok. A nagy bőröndöt por szállta meg, a kisebbiket a szekrény aljából veszem elő. Gondosan összefogom ruháimat. A már egy fél éve elkészített listáról tájékozodom szükséges dolgaim bepakolásánál. Sok időt tölthettem, mert ahogy végre a lépcső aljára érek, látom, hogy kint már szürkülődik. Lépteim zaját elnyeli a sáros járda. Talán csak én hallom a lábaimmal keltett zajt, akárcsak szívem dobbanását. Cipeltem csomagjaim. A buszállomás zsúfoltan áll az emberekkel. Jegyet váltok. Megkeresem a buszom érkezésének helyét. Leteszem csomagjaim. Cigaretta gyűjtök és várok. Sokáig. Gondolatomban már messze jutottam. Áthidaltam az összes valóságokat, az összes lehetőségeket. Már végül kételkedni kezdek önmagamban. A nehéz bőröndjeimet fogom és indulok velük vissza. Csakhogy pontosan akkor érkezik a fehér-kék csíkos autóbusz. Jegyem előkotrom zsebemből. Felszállásnál ellenőrzik. Helyet keresek a benzin- izzadság- kölni bűzű buszon. Leülök.

Jó ideje már, hogy zötyögünk, mikor megállt a busz, egészen sötét lett odakint. Elindulok. Egyedül. A sötétben. Megyek fáradtan, álmosan. Nem tudom mennyit kell mennem. Csak megyek. És félek. Valahol a távolban fényt pillantok meg. Talán oda is kell eljutnom. Hisz láttam már a szanatóriumot innen az útról... Hirtelen káosz támadt a fejemben. Zúgott — zúgott. Meggyorsítottam lépéseim, hogy minél hamarabb essek túl a kezdeten.

A kavicsos utat megvilágította a fény. A vasrácsos kapu zárva volt. Csengettem. Izzadt tenyeremben tartottam beutalóm. Egy nagyon kedves női hang tulajdonosa siet fehér köpenyben. — Maga kicsoda?

Zavarba jövök. Átnyújtom a beutalóm.

Keserves-kínosan nézem a hópatyolat ágyat, a hideg csendet, a falakat, a kis kagylót, szekrénykémet, a rácsos ablakot... És megértem, hogy szörnyen rossz egyedül, jéghideg a csend...

Koltai Zsófia

In memoriam Landi Pista bácsi

Esteledett a faluban. A Nap már eltűnt a végeláthatatlan zalai dombok mögött. Lassan felkúszott az égre a Hold és láthatóvá váltak a fénylő csillagok.

Kinn álltam a sötét udvaron. Körülöttem néma csend honolt, amelyet csak ritkán tört meg a kutyák rekedt ugatása. Már jó ideje álldogáltam, amikor észrevettem az istálló előtt egy párázsló fénypontot. Pista bácsi volt az. Pipázott, mint mindig. Széles karimájú kalapja alól kilógó fekete hajába néhány ősz tincs vegyült, és már lógó bajusza is deresedni kezdett. Subája vállára volt vetve, és juhászbotja is ott hevert keze ügyében.

— Maga az, Pista bácsi? — kérdeztem közelebb lépve.

— Én.

Mi, itt a faluban tiszteltük és becsültük. Csendes, halk szavú embernek ismertük, aki ritkán szólalt meg, és akkor is csak a legszükségesebbeket mondta. Nálunk szolgált juhászként, csakúgy, mint az ősei már emberemlékezet óta. Az egész családkunk szerette, ezért velünk reggelizett és vacsorázott, ahányszor éppen a faluban volt. Egyik nagybátyja volt Savanyú Jóska, Zala megye utolsó és talán leghíresebb betyárja.

Emlékszem, egyszer reggeli után anyám behívta a konyhába, és megkérdezte:

— Mondja Pista, mikor mosott maga utoljára lábat?

— Hát, hát... Nem is tudom ilyen hirtelenében — feszengett kínosan az öreg.

A jó juhász ugyanis január 1-én felvette csizmáját, és csak december 31-én vetette le, akkor is csak azért, hogy a következő újévkor ismét fölvehesse.

— Tudja mit, Pista? Hozok magának egy lavór vizet, áztassa be a lábát!

Anyám később elmesélte, hogy Pista bácsi lábán olyan hosszú és görbe körmök voltak, hogy az még egy sasnak is becsületére vált volna. Miután anyám levágta Pista bácsi körmeit, az öreg felállt, felhúzta a csizmáját, és felsóhajtott: — Jaj, de könnyű így járni!

Leültem az öreg mellé, hátamat a falnak támasztottam, és néztem az alvó falut.

— Mit csinál itt Pista bácsi?

— Hallgatom merre ugatnak a kutyák. Most jobbrul ugatnak, a Kovács Jóskaék felől... lehet, hogy ippeg egy másik kutya gyün arrafelé... de az is lehet, hogy rossz ember.

Hát ilyen ember volt az öreg!

— Volt-e baja a törvénnyel Pista bátyám?

— Hát... egyszer. Még régen, fiatal legénykoromban udvaroltam egy lánynak. Úgy hívták, Böske. Aztán Mihály napkor búcsú volt odaát 'Lövőben. Odavittem a menyecskémet táncolni. Táncoltunk, táncoltunk... Egyszercsak odagyűtt a Szabó gyerekek a szomszédbul és lekérte a tánc közepén az én Bözsikémet!

Vége lēt a táncnak, odamentem a legényhez, és megkérdeztem:

— Lekértéd?

Erre ő:

— Lekértém.

Erre én:

— Lekértéd?

Erre ő:

— Lekértém.

— Aztán maga ehhez mit szólt Pista bátyám?

— Nem szóltam én mán semmit... Elúktam a Jancsi-bicskám, oszt jól beledöftem a kosarába.

— Úristen! És mi történt?

— Helybén meghalt... Aztán gyüttek a csendőrök, és ezért ültem öt évig.

Pista bácsi elhallgatott, én pedig csak néztem bele, bele a fénylő csillagokba.

— Aztán volt itt egy másik dolog is... Mer' nem voltam én ám mindig ilyen púpos! Még legénykő korombá' fölmásztam a nyárfára vérébfészket lopni. De félreléptem, oszt lepottyantam. Ettül lettem ilyen púpos hátú. Csúfoltak is a kölkök, főleg a Lackó gyerök. Mindig mondogatták:

— Púpos Pista, Púpos Pista...

— Errő én nagyon dühös lettém.

— Az anyád szekundáját, te kölyök! Ne csúfolkodjál mán! De az csúfolkodott:

— Púpos Pista, Púpos Pista...

— Aztán maga mit csinált Pista bátyám? — kérdeztem félve attól, ami ezután következik.

— Hát... Nem csináltam én semmi különöset... A két térdem közti fogtam a Lackó gyerök fejít, oszt úgy megfaragtam a kisbaltámmal, hogy még a saját anyja se' ismert rá. Nem is csúfolkodtak többet a gyerökök a faluba'!

Elhallgatott. Többet nem szólt egész este. Én csak ültem az istálló előtt, és bámultam, életemben először bele a semmibe.

*VÁLOGATÁS AZ IRODALMI PÁLYÁZATRA
BEÉRKEZETT MŰVEKBŐL*

Balázs Attila

Pillanat

és roppant az éjszaka gerince
míg átbillegtél sejtjeim
útvesztőin s kihullni
próbáltál furcsa koppanással
egy térből
egy más időbe
csontjaim vak nyikorgása
állt ellen akaratod gyémántjának
feszült a két erő szelíden
szemünkben szinte gyűlölettel
törtük el szálkaként
az örökkévalóságot

Balázs Attila

Az utolsó éj

olajfák közt fáradt szél
halódott
komor fekete gyertyák csonkig
égték
agyunk árkaiban
a penész foszolt virágként
zsigereinkben a félelem
aludt még
a félelem altatott
s a tülekedő tömeget
a halott fényben
majd a gyűlölet
söpörte törmelékké hulló
ráncaink
s láttuk önnön testünk
agóniáját

Csányi Tamás

Egy levél Párizsba

Hogyan írjam le ezt Neked... ? Mostanában, amikor a postafutárok már hetek alatt elviszik Hozzád híreimet, biztonságosabban, mint a legjobb postagalambok, miért is bosszantsalak apróságokkal? De mégis. Azt hiszem, úgy kell hogy legyen ebben a világban, hogy ezt a hírt tőlem halld meg... , és ha nem is először, de legalább tőlem is.

A nyár csak nemrég telepedett rá a fasorra, de a főtérmellett a kocsisok már a jegenyék hűvösében isszák a szódát, és a polgárok is ingujjban sétálgatnak asszonyaikkal oldalukon. Egy szóval minden a régi, olyan, amilyennek Te is ismered ezt a várost: langyos, csöndes és sárgák a házfalak, de a mélyben minden működik.

Itt a kávéház teraszán is a megszokott társaság..., tudod, kicsit szemembe süt a nap, ahogy Neked is szokott, de azért az árnyak alapján is felismerek mindenkit. A jellegzetes pohártartások, mozdulatok és a lány csilingelés: néhány fiatal leány, ők süteményt esznek, a szél néha a tejszínhabba mártja hajukat, ilyenkor ijedten mosolyodnak el... Én meg elnézek felettük: ... a lovasok most érnek a kövesútra, hátuk mögött még száll a por... Odébb, alig pár méterre a lovasok mellett poros jobbágycsemeték rohangálnak... a vándorcirkuszt próbálják elzavarni a környékről: köveket dobálnak feléjük. A lovasok persze

csak röviden fogják ügetésre lovaikat, a mellékutcába érve ismét vágóban tűnnek el...

Az étterem előtt néhányan nagy úticsomagot cipelő hordárok mellett sétálnak a vasút felé; a mai járaton szokatlanul nagy lesz a tömeg, legalábbis úgy látszik innen...: a sok kiöltözött emberalak látványa. Látom, az egyikük kezébe veszi monokliját, és úgy lép oda a hírlapárushoz... de semmiben nem hasonlít Hozzád. Pedig Te is így léptél oda nemrég, persze monokli nélkül... és a hírlapárus virágot nyomott kezébe, mikor hajadat kalapod alá simítva rongyos ingedben utoljára mosolygált rám vissza, és elhagyta a várost.

Utazz boldogan... remélem az összes virágcsokrod színes még. Az a bizonyos eset, amit elmesélni akartam elutazásod másnapján történt: a helyi újság üres oldalakkal jelent meg. Talán egy feltörekvő újságíró ötlete volt, nem tudom, de nem lehet rossz üzleti szempontból sem, mert a hírlapárusunk aznap este is boldogan, teli zsebbel vacsorázott... Mindenesetre, ritkán, furcsán őszinte ötlet volt... de egyáltalán nem meglepő... ez egy őszinte város, és Te tényleg üres oldalakat hagytál magad mögött.

Ezt akartam, hogy megtudd tőlem, mielőtt cikket írnak Rólad Párizsban... (ott talán a cikk lesz eladható...) vagy utunkra szólítanak terveink, és Te nem térsz már vissza ide, vagy én is úton leszek már. Most összehúrom ballonkabátom, fejembe nyomom kalapom, felállok, fizetek — ki tudja — és elindulok. Hűvös szél libben át a főtéren... egy újság üres címolapját sodorja, és cipőm alatt recseg a por. Légy jó, Kedvesem!

Csányi Tamás

Az Öreg Indián

Az Öreg Indián egy tizenhét éves európai lány volt, még két napig. Két nap elmúltával ő már nem volt az Öreg Indián. Valamint tizenhét éves európai lány sem volt már többé. De ez nem ilyen egyszerű.

Amikor utoljára látták a város utcáin, azok, akik felé küldték pillantásaikat a jéghideg esőcseppeken át, már érezték, hogy nem látnak semmit. És a lány ekkor már valóban inkább volt egy megfoghatatlan érzés, mint fizikai lény. Lelke áthatolhatatlan fénygyűrűvé vált körülötte és forogni kezdett.

Forogni, mint a föld — gondolta a költő, miközben tétován, ismeretlennek tűnően bámulta az ablakhoz simuló lányt. A villamos dökög, és... költő vagyok — gondolta tovább a költő, és megpróbálta megragadni a pillanat hangulatát. Ezt a furcsa egyszeri pillanatot, amikor ő, aki még sohasem érezte magát annyira tehetetlennek, hogy verseket írjon, költőnek nevezi magát, és perceken keresztül így él.

Amikor a lány kizuhant az ablakon még mindig élt benne a költő, az ismeretlen... és csak hetekkel később, mikor már meghalt magában, csak hetekkel később próbált a látványra támaszkodva visszaemlékezni a lányra, aki akkor eltűnt... — jutott eszébe hirtelen — ...eltűnt...akkor... — és ebben a pillanatban tőle kicsit balra pohárcsörömpölést hallott. Gyorsan oldalra fordult... és a lány, aki eddig az ágy szélén borozott, most

nem volt sehol. Ajtó zárva, pohár összetört. A költő agyában előrenyomultak a látás, az elhitt valóság értékei, és... — az a lány hetekkel ezelőtt eltűnt — nyugtatta magát — De... hát azért volt olyan ismerős! ... — jutott eszébe. De ekkor eszébe kellett volna jutnia annak is, hogy ki is volt olyan ismerős, és mikor... Azonban — furcsa módon — erre ő nem gondolt. Erre nem ő gondolt.

Két nappal ezelőtt az Öreg Indián egy élelmiszerbolt lépcsőjén könyökölt. Hason feküdt, élvezte, hogy kifürkészheti a vele szemben ülő fiú gondolatait. „Bájos vagyok” — érezte annak szeméből. — „Megfoghatatlanul aranyos és érdekes..., mint mindenki” — de ezt már csak saját agya fűzte hozzá. A fiú szemei hirtelen elkalandoztak. A lány irányában ugyan, de végtelen távolságba... és gondolatai is ordítva rohantak keresztül az Öreg Indiánon. Ő azonban meghallotta a háttérben zizegő halk suttogást, és figyelni kezdett annak minden szavára.

Kezét hajába csavarta és hallgatott. Azt hitte álmodni kezd... az ember ezt hiszi magáról, ha két történetben él egyszerre. — jutott eszébe hirtelen. De ebben a pillanatban elnyomta magában a filozófiát és a történet apró részleteit figyelve.

„Aha. Tehát emlékek” ... látta magát a fiúban egy villamoson ... és látta a pillanatnyi változást, és látott két napot ... két álmot, aztán egy névtelen, jeltelen alakot elsuhanni, élve eltűnni. „Hogy lehet valakit így elfelejteni” — vádolta magában a fiút.

Aki ekkor azonban hirtelen feleszmélt, és a lány gyönyörű tekintetén próbált meg menedéket keresni pillantásaihoz tapadó gondolatainak. „Hülye! Miért hagyod abba? Emlékezz! Te

ismered azt az eltűnős lányt!” — bízta szótlanul a másikat az Öreg Indián. Azt hitte hiába. És nem is történt semmi.

A lány már nem csodálkozott ezen. Nem hozzászólt, — mert soha nem nyugodott bele ebbe az érzésbe — csak egyszerűen elsiklott a dolog felett. Mindig idegenként járt minden városban. Olyan külföldiként, aki egy szót sem ért a körülötte állók beszédéből, de érzéseivel tökéletesen érti őket, és meg tudja magát is értetni... bár ez utóbbira csak akkor volt képes, ha a félelem páncélja nem borított be mindenkit.

„Fél az őszinteségtől” — állapította meg unottan. De valamitől neki is remegni kezdett a keze. Elkalandozó gondolatai másodpercek alatt rendeződtek a szépen megszokott sorba, amint észrevette a fiú arcán átsuhanó kutató pillantást. A költő — vagy ki tudja, mi volt éppen ekkor — ugyanebben a pillanatban valami furcsa hidegséget érzett, szél borzolta össze érzéseit. A lányra nézett... valamit keresett benne... de csak rendezett, megszokott sorokat talált, úgyhogy gyorsan lehunyta a szemét. Biztonságtalanul őszinte voltam, érezte.

Az Öreg Indián megunta az egészet. A tavaszi napsugár vakító csillogása, és az a megfoghatatlan meleg útnak indította. Felállt és búcsú nélkül indult el. A fiú az ismeretlen után nézett és az előbbi, szótlan, különös félőrára gondolt. De elsősorban nem a lány megfoghatatlan varázsa foglalkoztatta, sokkal inkább kereste saját belsőjének megváltozásait. Ahogy még egyszer a lány után nézett — aki nem fordult vissza egyszer sem — az üres utcán egy hosszú hajszál, amely a lány tarkójától a lábai elé ívelt, most szelíd feszüléssel kettészakadt.

A fiú felnézett a körülötte csoportosuló tömegre. Mind tudta a nevét, mind ismerte a történetet. „Mit keresnek ezek itt? ... Látni akarják a szenvedést, amit csak ők okozhatnak azzal, hogy szenvedést keresnek...” A költő gondolataiban elégette az összes — nem létező — kiadott versét, és egy papír zsebkendővel leterítette az ágy melletti boros pohárszilánkokat. Az ablakhoz lépett és meglátta benne tükörképét... Elfordult, megpróbált semmire sem gondolni... biztonságot keresett.

Az Öreg Indián meglepődött a körtepálinka ízén. Hasonlított a körtére. Őszintén beismerte magának, hogy elég régóta nem figyelt már az alkoholok ízére. „És ez ma este is így indult”, — csodálkozott el fásultságán. Előbbi felfedezése különös ízt adott az őt megerőszakolni igyekvő srác közeledésének. Ezúttal nem a részegség tudata indította el a vészreakciót. Hanem a körteíz ébresztett őszinteséget benne. Lelőkte magáról a srácot... És... a szabadság egyenlő lett a magánnyal. A „ma este társa” csalódottan zuhant álomba szőnyegen, az Öreg Indián pedig kilépett a homokóra zuhanya alól. Felült. Körülnézett. És az őszinteség tovább dolgozott, kifordította a lányt.

„Tehát ez itt a jelen, és benne én...” — jegyezte meg a cigarettafüst látványáról. A helyzet különös volt, az Öreg Indián dallamokat hallott maga körül... mind ismerős volt.

„Talán emlékek.” — gondolta, és megpróbált keresgélni, gyermekkorához fordult. Ahhoz a távoli, öntudattalan kislányhoz, aki eddig legbelül volt az öntudatban. A biztos ponthoz. De furcsa dolgokat talált. Gyermekkora helyén a jelen másodpercei voltak, emlékei pedig szétszóródtak a ködös látóhatáron.

Mindennek pont az ellenkezője... Megszűnt a jelen rohanó sodródása, az emlékek rohantak.

A tükörben — nem tudta, hogy került oda — megpillantotta saját arcát. Körülötte madarak szálltak... és felsikított egy pillanatkép: ... „Az Öreg Indián” ... Elkapta a madarakat, és tollakat tűzött a hajába. Gondolatai azonnal cselekedetekké váltak... A polcra felkapta a borotvát. Négy erős barázdát vágott a karjába. Játszott a vérrel, harci színekre festette arcát. A mágia bátorságot adott neki... „Nem félek... itt a bezárt lakásban, most teljesen egyedül legyőztem minden ellenségem. És minden vére ellenségem vére a testemen csorog...” ... Élvezte gondolatainak megfoghatatlan képtelenségét, és valóságosságát. Gyönyörű törzsi ünnepet tartott ... táncolt ... önmaga csodálatos közösségében. Lelkében percekig mindenki ugyanaz volt, mindenki Ő volt. Éntudata megszűnt, kiszabadult, mindenre kiterjedt...

és édesen aludt el.

Hajnalba a szemébe tűzött a nap. Szűrt minden, reszketni kezdett...

„Miért kell itt lenned?” — ordított volna a sráccal, de csak az arca mozdult. Felkelt, és néhány egyértelmű gesztus után elrohant. Nem haragból... „csak menekülök... valami megfoghatatlantól” ... a fájdalomtól. Az utcán még több ember. „Mit akarnak? Ha a látóhatárig tart az életem, mit keresnek bennem... ?” Tombolt magában... senki sem illett bele magába, az öntudatába.

Hazaért és a költő a lépcsőn ülve várta. Látszott a ruháján az éjszakai eső és a harmat. A lány körülnézett... keresett egy

érzést magában... de nem mozdult semmi... semmi, amit a magáénak vallott volna. Találkozott a jól ismert érzésekkel, amik összeragasztották azt a hosszú hajszálat, tarkótól cipőig... ezek ott voltak most is, de tehetetlen volt... idegennek érezte őket, és most képtelen volt hazudni. Pedig a gyengeségében olyan jó menedéket adott mindig... és adott volna most is az a játék. Hason... a lépcsőn... kifürkészni magadat másokban... De most ő volt minden... nem volt más... és hitte, hogy az őszinteség most az igazi gyengeség. „Tudom mi következik. Nem érzem nevetségesnek.” — próbált meg utoljára üzenni a fiúnak... aztán elfordult.

A lány elment, felszállt a villamosra, és az ablaknak dőlt.

Dávid Tünde

igeragozás

én láttalak te látsz

én vártalak te vársz

én féltelek te félsz

én nem kértelek te nem kérsz

én nem védtelek te nem védsz

én nem adtalak te nem adsz

én akarlak te akarsz

én bánталak te bánatsz

én feladom te feladsz

Dávid Tünde

születések

átvirrasztott éjszakák
mögé fázósan bújva
profán mozdulatoktól
sebesre tépve-marva

a vergődő ébrenlét
magánzárkájában
születnek

az álmok

és néha

az Isten

Demeter Sándor Loránd

Bezárva

a megtört
pentagrammát
tézisek
határolják

Demeter Sándor Loránd

Elveszett Isten

ateista könyvtemplomok
árnyékában
korcs hitek fetrengenek
lelketlenül
számkivetett istenről
álmodva

Demeter Sándor Loránd

Ima — a XXI. századból

Uram!

hitem szférákon áttörve
végtelen univerzumban
kutatja posztulált lényed
egzisztenciális félelemsodrásban
idealizálódva botladozom
tekinteted fénycsóvaiban

és meggyónom Uram

voltam ábrándos kisember
voltam felnőttet majmoló gyermek
voltam hűtlen szerelmes
voltam megbomlott idegrendszer
voltam hobó és szent
voltam gondtalan kis- kölyök
voltam csalódott szerető
voltam infantilis felnőtt
voltam pragmatista
voltam pogány- ateista-
lettem hű szerető- reflexió- monstancia
napjaim kocsmatérítő

egymásutánisága
— tartalmatlan idősíkban —
transzcendentális idealizmuson
át a felismerés-
fizikoteológiáig vezetett

tudom — monstruóz létünk alaptörvényei
kategorikus imperativuszaid
értem — a Sionnak zengzetes hangját
Hórebnek csipkebokor lángját

post mortem ér kitüntetés
ad valorem!

Demeter Sándor Loránd

Játék

A lekapcsolt villanyégő
komoran mered rám.
Próbálom az arcomon
futkorászó mosolyt
összeszedni.
A napfénytől szikrázó
ablaküvegen át
figyelem,
hogy a látóhatár
és a semmi kereszteződéséből
hogyan alakul
Arcod.

Demeter Sándor Loránd

Rezonancia

A test remeg

ölelkező cserepek
tekintetétől kísérve
megcsorbult árnyék
vonszolja magát
a sötétségbe
hitetlen cigaretták
alkoholos füstjében
elvadult élet
kapaszkodik eltűnő
semmibe.

megettört érintése
vacogó akkordokban
repdesve rátalál
bizsergő tekinteted
fényére.

Megtörténhetett.

Hesp Edéné

Gubó

Sokezer éjszakám, —
eggyel több nappalom...

Milyen lehetőség, —
micsoda alkalom!

Mily sokat aludtam, —
vagy ébren álmodtam?

Sokat megélhettem, —
sokat mulasztottam.

Közben ezer szállal
rögzítettem magam

biztonságosnak vélt
új kapcsolatokban.

Szóttem és forogtam
egyre lázasabban,

éreztem, hogy még egy
nagy feladatom van.

Most szűkül a gubó,
peregnek a percek:

magamszótte szálak
körém tekeredtek.

Selyemfal vesz körül,
lassan sötétedik,

hernyócska-életem
bábbá merevedik.

De ott a sötétben
érik majd a csoda:

pillangóvá válok, —
nem leszek rab soha!

Kántor Levente

Akármi, de rosszkor

Múló szikra, érthetetlen
Mérhetetlen szorítás
Torzó, félrenyelt hűség demonstráció
Megint döf
Acélkék — hideg szavad
Fontossági sorrend utószava
vagyok
Hát kell-e neked mit akarva
akarok?
Avagy én vagyok az egyetlen
kedvezmény
De feneketlen, üresen hagyott
Szükség zsák, megrakva
Üresen hagyott vágyak álszent mosolyával

Kivágták ölelés fáim erdejét
Tetejét adva ezzel a szabályok
Városának
Majd felejt, gondoltam
De a szeretet bilincse
Köti egykori vágyaid
Mikor „A” csókra vágytál csendben
S rendben megkapnád most
De a hívó nem én vagyok?

Kántor Levente

Elköltözött

A kedves elköltözött.
Eddig a tény, s csak most
jönnek a gondolatok,
melyek most kicicomázva,
rúzsosan, arcfesték
mögé rejtik a valóságot.

Vagy talán mégis oly szép
napok emléke simítja
homállyá arcomon a ráncos
valóság töredékeket,
és nem csak órákról
beszélhetek?

Zavartan próbálom tisztázni
az értékek eme új tavaszát,
virággá értek csókjaink,
és kétszer már megszólaltak
égi kürtök, vesztett csatáink
szétszórt, törött harci
szekerei között.

Köveket farag a távolság,
Új várakat épített velem
vad északi szelek
már kengyelt hordanak
a veszett viharfelhők
jégesői szelídültek
harmattá ajkainkon.

Kántor Levente

Merengés

Borszíta napokon, midőn
estére alábbhagy a vágy
emlékek nélkül tekintek tova
zord ősök otthonai, szenvedések lova
futva játszadóz harmatos ifjúságom kutyakölykeivel,
a szél könnyen lebeg koravén városok felett,
Engem már nem érint a rettenet.

Kovács Anna

Karácsony est

Fekete éjszaka
Hullott e világra
Karácsony szent estéjén
Temettek ez nap.
Temetnek holnap,
Temetnek harmadnap!
És a karácsonyfákon
Fekete gyász-szalag...
E szent estén
Sok-sok kis otthonban
Fekete karácsony van.
Oh édes Jézusunk,
Ki ez estén jöttél a világra,
Fényes csillagoddal
Világíts be a gyászos
Hajlékokba.
A szeretet ünnepén
Ajándékként
Fogadjanak Téged!
És adj szíveiknek,
Oh, adj — vigasztaló meleget.

László Miklós

Az első fuvarosságom

Erdélyben a Nagyküküllő alsó folyása mentén terül el Nagyalambfalva, amely a múlt század végén és jelen század elején érdekes fakereskedelmi átrakó ponttá fejlődött. A havasról lejövvő szekeresek itt álltak meg s eladták rakományaikat a galambfalviaknak. A helyi kereskedők a székelyudvarhelyi piacon is felvásárolták a fenyőfát. Saját szekereikre átrakva tovább viték az alföld felé, értve ez alatt a Nagyküküllő tágasabb völgyszakaszát a „szászok” földjét. A negyvenes évek végén e faluban történt velem az alábbi eset:

Ötödik osztályos lehettem, mikor egyik nyári délután édesapám, aki nemrég érkezett haza egy nagy szekér deszkával az udvarhelyi piacról, így szólt édesanyámhoz:

— Te anyjuk, én úgy gondolom, hogy Agotára magammal viszem a gyereket is.

— Kicsi még ő a fuvarozáshoz, megfázik éjjel — mondta édesanyám.

— Dehogy fázik, hisz van szokmán, és az ernyő alá is bebújhat — válaszolt édesapám.

Édesanyám közben rám nézett. Nem tudom milyen képet vághattam, de biztosan nem valami vidámat, mert így folytatta:

— Hát ha már így gondoltad, nem bánom, menjen, de jó meleg ruhát kell venni, mert azért nyáron is hűvös az éjszaka.

— No, legény, ma a tyúkokkal fekszel, mert nagyon korán indulunk — mondta édesapám.

Azt sem tudtam mit csináljak örömben. Igyekeztem is a nap hátralevő részében semmi olyant nem tenni, amivel magamra haragíthatnám szüleimet, nehogy lefújják a már rég várt szekerezést. Alig sötétedett be, hamar bekaptam a vacsorát s lefeküdtem. Nagyon nehezen tudtam elaludni az izgatottságtól.

Hajnalban édesapám egyetlen szavára ugrottam ki az ágyból. Édesanyám nevetve meg is jegyezte, hogy jó lenne ha ilyen ügyes lennék a felkelésben akkor is amikor iskolába kell járni. Ezt nagy bölcsen elengedtem a fülem mellett, mert emlékeztem, hogy az iskolai év idején édesanyám minden reggel többször kellett noszogasson, míg kivájtam magam az ágyból. Szerencsére tovább nem folytatták a témát.

Édesapám már ellátta a lovakat és leült, hogy indulás előtt valamit faljon. Én is egy gyors macskamosdást végeztem, felöltöttem és asztalhoz ültem. Az előkészületekkel hamar meglettünk. Segítettem a lovakat befogni s már indultunk is. Sose felejtem el, milyen jó érzés volt édesapám mellett ülni s hajtani a lovakat.

Útközben sok mindenről mesélt édesapám, még egy szép népdalra is megtanított. Közben elmagyarázta azt is, hogy egy jó fuvarosnak mit mindent kell tudnia. Nekem is adott feladatot, olyant, amit kezdő létemre könnyen elvégezhettem. Ilyen volt például az, hogy a nappali etetéskor, míg édesapám pihent, én ügyeltem mindenre, s gondom kellett legyen arra, hogy a lovak előtt állandóan legyen széna, s azt ne gyúrják maguk alá. Első feladatomat olyan jól végeztem el, hogy a szomszéd fuva-

rosok meg is dicsérték, mert az ő lovaikra is ügyeltem. Ilyen és ehhez hasonló kisebb feladatokat végeztem három napos fuvarozás alatt.

Sok érdekes dolgot láttam és tapasztaltam az első fuvaroskodásom alkalmával. Azután többször elvitt édesapám hosszabb utakra, de a legnagyobb élmény számomra az első fuvarozás volt.

Azóta valahányszor fuvaros szekérrel találkozom, az első ülésdeszkán a lovak mögött mindig magamat látom édesapám mellett, s a szívemet valami melegség tölti el.

Orbán Ferenc

Megismerni

Zajlik benned az élet,
átjáród emberek lelkét
és megfürödsz a virágok illatában...
Irigylésre méltó vagy,
ahogy mosolyogsz, ha a véggel küzdesz;
nincs előtted cél,
számodra nem létezik
az idő s a tér.
Te létezel, s talán nem is létezel,
lehet, ha csak a gondolatom
szült Téged,
de akkor is vagy:
ha nem itt, ott —
és mindig látom a kezeidet,
'melyeket segítségre nyújtod felém.
Tudom, szeretnél velem lenni,
s elvinni messze innen,
s megismertetni
a fény varázsát.

Pálffy Zsolt

Oranje

Sejtjeim szitálnak át
merev gondolatokká
valami szűrőn... talán
igazam van s vadállatokká
válhatunk idővel
ha már nem bírjuk tovább
azt az intellektualizmust
viselni emelt fővel...
belsőmben homály
hallom emésztésemet
az a lelkem s a rend
mely mindennek... de ne tovább
sodorja máshová a szél
a behavazott fákat
mert láttam a tó hogy alél
télien halálra váltan
s már semmi ennél sápadtabb
nem lehet

Számadás

Számadás... csak ez jár fejemben,
végtelen térben guggolok,
a fent s a lent
már mást jelent.
A reggel megjelent,
remegett felettem
majd tovaillant.
Az este ásított, éjkék
falaimon átvette maguk
szellemek vettek rólam mintát,
s karöltve fecsegtünk egyre-másra.
És jöttek egyre szerelmeim,
fák lombjaiba fűzve,
és ösvények mögül
betemetett jövő-kutak
ásták ki maguk.
Aztán elveim, hiúságom,
az élet végén már csak fal marad,
romos szépség mögött
ifjú ráncokkal teletűzdelt arcon
vándorokkal teli óceán
s megannyi vitorlákba tapadó fonál.

Petőné Hermann Noémi

A falevél

Fúj a szél, fúj a szél,
fán zizeg a sok levél.
Fura táncuk szapora,
szélzenére mind ropja.

Fúj a szél, fúj a szél,
kavarog a falevél.
Körbe-körbe szaladnak,
körjátékot játszanak.

Fúj a szél, fúj a szél,
kopasz ágon nincs levél.
Füst csípi a szememet,
égetik a levelet.

Petőné Hermann Noémi

Négy évszak

Zöld ruhába bújt az erdő,
színes, virágos a lejtő.
Illatfelhő száll a légben,
itt a tavasz ünneplőben.

Madárdaltól zeng az erdő,
közeledik egy nagy felhő.
Ontja a friss, üde esőt,
éljenezik az esőt lesők.

Eper, meggy és cseresznye,
pirosak, kész szerencse.
Nyári napnak zamata,
fürdőzőknek nagy hada.

Jó ízű az őszi barack,
ha nem eszel, hoppon maradsz.
Piros, érett a sok málna,
itt a piszke, tömd a szádba.

Szőlőszüret kezdete,
hulló dió, ősz jele.
Csendesedik a zengő,
kopaszodik az erdő.

Köd telepszik az utcára,
avaros az ősz bokája.
Lábad alatt színes szőnyeg,
falevelek összegyűltek.

Hópihe száll az erdőre,
fehér már a szántó tőle.
A fenyvesek zöld-fehérben,
megjött a tél ünneplőben.

Jégvirágos lett az ablak,
jégcsap lóg az eresz alatt
Hóember a tél őrzője,
szól majd ő, ha búcsúzz tőle.

Pikli Natália

Anakreón

Valami hideg. Üres. Torkom, fejem, gyomrom, még a lábujjaimban is érzem. *a halánték deres immár* Miért jött ez elő? Fölkelek. Már megint sötét van. Megint sötétben feküdtem, és sötétben ébredek. Lehangelő. A villany felé tapogatózom — itt van. *a haj őszül koponyámon* Kitámolygok a fürdőszobába. Farkasszem a tükörrel: tényleg őszülök. Meg az éjszakázás — a ráncaim, akárha késsel vágták volna. *fiatalságom elillant* Vicsorítva mustrálok magam a tükörben, *feketéllnek fogaim már a fenébe* Anakreónnal, meg Radnóttal! Hogy lehet ilyen ritmussal?! *oda van múltam, az édes* No igaz, ez a nő sem jön többé. Elment, azt se mondta fapapucs. Ezen muszáj vigyorogni — de fáj, a bőröm szinte töredezik. *rövid és csúf, ami jön még* Azért ennyire ne legyünk oda. Ha elment, hát elment. Holnap is nap van. Sőt — ma is. Le kéne ugrani cigiért. Tegnap elszívtam az utolsót. *remegnek már a haláltól* Gyorsan felrántok egy nadrágot, inget. *hisz a Hádészban a szöglet* Kimenet leakasztom a kabátom, fejembe a kalapom. *ami vár rám, hideg és szűk* Berántom az ajtót, megcsörgetem a kulcsot a zsebemben — már kizártam magam néhányszor. És a házmester — ó, az kínos. Nem szívlel, mint afféle „rendes”. Erre újból vigyor mászik az arcomra. A lift már megint rossz. Muszáj lesz... a fenébe is, utálom ezeket a régi bérházakat, lépcsőikkel együtt! Sötét és hideg ez is, úgy kígyózik lefelé monoton, mintha a pokolba vinne egyenest. Hülyeség!

Csak három emelet. Áthajolok a korláton, lenézek. *a lejárati is ijesztő* A fenébe, már azt hittem abbahagytad! Kettesével szedem a lépcsőket, szabadulni kell... De mintha időmértékben kopogna a cipőm: *s aki egyszer lemegy az már soha fel nem jön* Végre kinn az utcán. Már szinte rohanok. Csak a túloldalig kell eljutnom, ott a trafik. Valami oldalba üt — érzem, hogy repülök, aztán koppan a fejem a földön. Ez a halál? Éppen az ablakomat látom — égve hagytam a villanyt...*a fényre...*

Felriadok. Kövér cseppek rohannak le arcomon hidegen. A villany felé tapogatózom. Nem találom. Hol vagyok? Hideg van. Fázom.

Pintér Béláné

Köszönöm

Ősz hajad tincsein
nyugszik az élet,
válladra hajtom
konokul fejem,

s köszönök a sorsnak
minden percet, amit
tölthettem veled.

Vágyaid elmúlt,
átélt távolában
megcsillan egy fény.
Nem olthatom el.

A csendre vágyom.
S kezedben kezem,
szavak nélkül bár,
de beszélgetünk.

Maradj, hisz minden
lekésett pillanat
az az életünk.

Pintér Béláné

Levél a Szerelemhez

Ősz van.
Kabátom mélyén
őrzött szívemben
az elhagyott nyár
melege hűl.

Talpam alatt sodródnak
az ájult falevelek.
A nap még átnéz
a fák kopaszodó,
védtelen ágai között.

Fázom.
Gondolataim
bejárhatatlan,
végtelen birodalmát
kutatod szememben?

Egymásra néztünk.
Szavak, asztalon
megtervezett rózsaszín
varázsára várunk?
Hallgatunk.

Megálmodott
nagy találkozás
bonyolult fejezetén
lapozunk át.
Nem áll jól nekünk.

Arcomba vág
a valóság hideg
dermedt szele,
a szemem valódi
könnyekkel tele.

Kifogások. Olcsók.
Ez az igazi,
nagy jelenet.
De nem készültem
rá igazán,

hogyan játszom
a szerepet.
Meg nem élt vágyak,
átlátszó éjszakák
féltett örömeit

takarja be avarral
a barna ősz.
Ez az a pillanat,
mikor csak árthatnak a
száraz, rideg szavak.

Barátom. Búcsúzz
méltón. Ez nem
„elbocsátó szép üzenet”.
Ha a szavak nem is,
a kezem mindig meleg.

Pirkó József

Éjféli himnusz
(1848. március 14.)

Ma éjszaka csendesen alszik a város,
ezüstösen árad a Hold tüze rá.
Ha áttör a fénye az égi homályon,
a szél szava szárnyal a kerteken át.

Csak lépteim őrzik az utca kövének
az éjszaka árnyai halk zörejét.
Egy messzi torony felel ércesen ütve,
a dallama zengi az éj közepét.

Egy égi sugallat a zord Duna-partra
vezérel, az ősi erő megigéz.
Örvénybe sötétül a vén folyam árja,
reménytelen álmokat óv meg a mély.

Ámulva tekint le a Hold a folyóra,
ha tükrözi híven a fényözönét,
de bús ködön át haloványul a hídja,
az éjszaka fellege tépdesi szét.

Alszik a város, alszik a táj,
szél szava suttog a kerteken át.
Alszik a csillag, alszik a lány,
álma ködén csupa fény a világ.

Félelmetesen gomolyogva morajlik
a pára, mely emberi hangot idéz.
Az ég valamennyi hatalma ha kéri,
csodáinak életet enged a mély.

Évszázadok óta halott eleinknek
a szelleme tér haza újra közénk.
Feltámad a lelke ezernyi vitéznek,
az árnyak elérik a víz peremét.

Forrong a folyó, alakok sora ébred
a múlt tovatűnt komor árnyain át.
Halk szózatuk árad a csillagos égbe,
siratva a hősi idők tavaszát.

Egymásra találva e hon valamennyi
királya, vezére ad útmutatást,
mert térdre borulva fohászkodik ősi
imával a sírokon túli világ.

Ébred a város, ébred a táj,
szél szava szárnyal az útjain át.
Ébred a csillag, ébred a lány,
ébred az égen a távoli láng.

„Széttépte e század a hont s a jövőnket,
a vére megírta a földi regét.
Aggódva figyeljük a gyermekeinket,
akikre lesújtani készül a vég.

Ti vérei és ivadécai vagytok
e nép szabad és nagy elődeinek.
Harcoljatok éltetekért, hiszen álnok
erő veszi körbe a lelketeket!

Szent föld ez a hely, ne feledje ma senki!
Az Úr adománya, örökre miénk!
Ki életet áldoz, az érte reméli:
nem adta hiába e drága honért.

Egy hős európai nemzet elúzi
a zsarnokait, ha segíti Urunk.
Hát tépd le a láncot, amely felemészti
az életed álnokul és gonoszul!”

Felkel a város, felkel a táj,
szél szava bömböl a fényein át.
Felkel a csillag, felkel a lány,
szélsebesen suhan újra a láng.

Fenséges a múlt, de haragja szelídül,
ezer fia élteti lám a hazát.
Most mennyei kórusuk éneke csendül,
a bánatos dallam az égbe kiált.

Még zengve betölti a parti vidéket,
az éjszaka himnusza messzire száll,
de lassan elolvad az északi szélben,
a csend szava új uralomra talál.

Már lángol az égen a hajnali szélben
a mennyei tűz, miben ébred a táj.
A zord Duna partjain elhal az ének,
az összes előd nyugalomra talál.

Szent Föld ez a hely, soha el ne feledd: ez
az Úr adománya, örökre miénk!
Add végre, nagy ég igaz Istene, kérlek,
az emberi életet és a reményt!

Tűzben a város, lángol a táj,
szél bedörömböl az ég kapuján.
Tűzben a csillag, lángol a lány,
izzik az ég, csupa tűz a világ.

Szlabeyné Mravik Katalin

Virágének

Szánj meg engem, ékes, gyönyөрű virágszál,
Ki, mióta megláttalak, szívembe szállottál.
Mikor megláttalak, ablakba állottál,
S szinte, mintegy véletlenül, reám pillantottál.

Mikor megláttalak, meg is szeretettelek,
Eztán Én már a TE örök rabod leszek.
Nagy kegynek tekéntem, hogy megismertelek,
S hogy szíved elnyerjem, éjt nappallá teszek.

Mikor majd szíved lesz általam elnyerve,
Úgy érzem, reám száll az Égnek kegyelme.
Gyönyөрő rózsámnak enyém lesz szerelme,
Ehhez, Uram, legyen az Ég segedelme.

PÁLYÁZATON KÍVÜL

*Köszönettel Szentkirályi Fittler Józsefnek
az irodalmi pályázat lebonyolításához
és az antológia megjelentetéséhez nyújtott
szakmai segítségért.*

Szentkirályi Fittler József

a mindenség dadogása

csendben lapuló félhomályban
a permetező illatárban
reszket a nap a borostyánban
szemünk borzong a fény sugarban
a permetező illatárban
a szavak lassú halálában
a lét Odüsszeiajában
a szavak lassú halálában
szemünk borzong a fény sugarban
a véges világ távolában
a bűnök kétes világában
szemünk borzong a fény sugarban
a véges világ távolában
a végtelenbe repülünk

Szentkirályi Fittler József

keresem a szemed

kerítések között
lángoló rézsűn át
keresem a szemed
de csak útszéli
fűzfák hajolnak
csendben reám
hajad zuhataga
kacagva simogat
csiklándó szavad
pihen a táj
hajad fátyolában
meglelem szemed
talán egyszer
ha fölfeszül
a szivárvány
kerítések között
lángoló rézsűn át

Szentkirályi Fittler József

karácsony

mikor angyalok dala szól
örökzöld életek fölött
s a világ világossága
áraszt reménylő fényözönt
sötétbe öltözve fázom
pislogó csillagok között

Szentkirályi Fittler József

félelem

szétszórt titkokat
szítal az ég
szürke csönd
dadog a mindenség

Szentkirályi Fittler József

ha...

ha szellő suhan
réten át
ha kisimul
a ráncos táj
ha szemed kékje
fény sugar
ha ringatózó
puha ág
ha rejtőzködőt
megtalálsz
ha titkos utak
pora száll
akkor...

Tartalom

Köszöntő	3
Bevezető	4

DÍJAZOTT VERSEK

Pikli Natália

Blues, hétköznapokra	7
Nem segíthetek	8
Télvégi utazás	9

Csiky Andrea

Enyém — tiém	10
Verstervrajz otthonhoz	11

Petőné Hermann Noémi

A ceruza	12
A seprű és a lapát	13
Szappanbuborék	14
Tanulj meg szeretni	15
Virágsors	16
A vonat	17

KÜLÖNDÍJAS VERSEK

Carmen Togni Daviddi

„Il postino” di Massimo Troisi	19
„A postás” Massimo Troisi	20

Carmen Togni Daviddi

- Messagi (da Trent'anni di pittura di Enrico Ganass
Scandiano, febbraio 1996) 21
- Üzenetek (Enrico Ganass festészetének harminc évéből
Scandiano, 1996. február) 22

Kincsesné Bokor Anna

- Csalódás 32
- A harmat 27

DÍJAZOTT NOVELLÁK**Petőné Hermann Noémi**

- Egy buta vállfa 30

Joó-Faluvégi Anna

- Csend 34

Koltai Zsófia

- In memoriam Landi Pista bácsi 39

***VÁLOGATÁS AZ IRODALMI PÁLYÁZATRA BEÉRKEZETT
MŰVEKBŐL*****Balázs Attila**

- Pillanat 44
- Az utolsó éj 45

Csányi Tamás

- Egy levél Párizsba 46
- Az Öreg Indián 48

Dávid Tünde

- igeragozás 54
- születések 55

Demeter Sándor Loránd	
Bezárva	56
Elveszett Isten	57
Ima — a XXI. századból	58
Játék	60
Rezonancia	61
Hesp Edéné	
Gubó	62
Kántor Levente	
Akármi, de rosszkor	64
Elköltözött	65
Merengés	67
Kovács Anna	
Karácsony est	68
László Miklós	
Az első fuvarosságom	69
Orbán Ferenc	
Megismerni	72
Pálffy Zsolt	
Oranje	73
Számadás	74
Petőné Hermann Noémi	
A falevél	75
Négy évszak	76
Pikli Natália	
Anakreón	78
Pintér Béláné	
Köszönöm	80
Levél a Szerelemhez	81

Pirkó József
Éjféli himnusz (1848. március 14.) 84

Szlabeyné Mravik Katalin
Virágének 88

PÁLYÁZATON KÍVÜL

Szentkirályi Fittler József
a mindenség dadogása 90
keresem a szemed 91
karácsony 92
félelem 93
ha... 94

ILLUSZTRÁCIÓK 113

**A Dunakeszi Városi Könyvtár
1997. évi irodalmi pályázatának díjai**

vers kategória

- I. díj Pikli Natália (*Dunakeszi*)
- II. díj Csiky Andrea (*Dunakeszi*)
- III. díj Petőné Hermann Noémi (*Dunakeszi*)

novella kategória

- I. díj Petőné Hermann Noémi (*Dunakeszi*)
- II. díj Joó-Faluvégi Anna (*Székykeresztúr*)
- III. díj Koltai Zsófia (*Dunakeszi*)

különdíjak a testvérvárosok pályázóinak

- Carmen Togni Daviddi (*Casalgrande*)
- Kincsesné Bokor Anna (*Székykeresztúr*)

A Dunakeszi Város Önkormányzata Művelődési és Közoktatási Bizottsága és a Dunakeszi Városi Könyvtár díjait, valamint a KDNP Helyi Szervezetének különdíját az 1997. november 11-i díjkiosztáson vették át a nyertesek.

AZ ANTOLOGIA MEGJELENÉSÉT TÁMOGATTA

Dunakeszi Város Önkormányzata
Művelődési és Közoktatási Bizottsága

Dunakeszi Városi Könyvtárért Alapítvány

Kiadó: Dunakeszi Városi Könyvtár
Felelős kiadó: Csonka Mária
Nyomdai előkészítés: Preysing Frigyes
Megjelent: 500 példányban
Készült: a Városi Nyomdában
Felelős vezető: Haraszti Győző